

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GORNOSLĄZAK

wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje
miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!

TELEFON Nr. 1414.

OGŁOSZENIA

oblicza się na wiersze milimetrowe. — Wiersz milime-
trowy kosztuje 15 groszy. — Wiersz reklamowy 60 gr.

REDAKCJA I EKSPEDYCJA

znajduje się w Katowicach, Rynek 12

Nr. 119

Katowice, sobota 25-go maja 1929.

Rok 28

Telegramy.

Minister Kwiatkowski zostaje.

Warszawa. (PAT.) W niektórych dziennikach pojawiła się wiadomość o rzekomo mającej nastąpić zmianie na stanowisku Ministra Przemysłu i Handlu. P. A. T. upoważniona jest do oświadczenia, że wiadomość ta jest zupełnie nieprawdziwa i pozbawiona wszelkich podstaw.

We Francji nie będzie marszałków.

Paryż. (PAT.) Rada ministrów wypowiedziała się za złożeniem projektu, odnoszącego się do pierwszej pożyczki 3 miliardów na korzyść niektórych kolonii. Na tem samym posiedzeniu rada ministrów postanowiła wygaśnięcie tytułu marszałka, który nie będzie już w przyszłości nadawany.

Falszywe wieści.

Wiedeń. (PAT.) „Neue Freie Presse“ donosi z Zagrzebia, że wiadomość podana przez niektóre, goniące za sensacją, pisma o aresztowaniu dra Macka nie sprawdziła się. Dr. Mack pozostaje nadal na wolności.

Dymisja rzeczoznawcy niemieckiego.

Berlin. (PAT.) Dr. Voegler podał się do dymisji ze stanowiska delegata niemieckiego do Komitetu Rzeczoznawców. Stanowisko jego obejmie prawdopodobnie p. Kastl.

Berlin. (PAT.) Komunikaty półurzędowe oświadczają, że dyr. Voegler nie podał żadnych motywów swej dymisji. Wiadomość o tej dymisji omawiana jest żywo przez prasę berlińską. Prasa demokratyczna i socjalistyczna uważa tę dymisję za wynik nacisku, wywartego przez koła ciężkiego przemysłu na dyr. Voeglera. Prasa zaś prawicowa mówi o dyr. Voeglery, jako o bohaterze narodowym, uważając jego krok za słuszny, ponieważ projekty jego nie zostały przyjęte.

Wybory prezydenta Grecji.

Ateny. (PAT.) Termin wyboru prezydenta republiki ustalono na dzień 29 bm. Następnego dnia prezydent złoży przysięgę w obecności członków obu Izb.

Budżet Francji gotowy.

Paryż. (PAT.) Rada ministrów przyjęła w ostatecznej formie projekt budżetu na r. 1930. Dochody wyrażają się sumą 48 miliardów 722 milj. fr. Wydatki zaś 48 miliardów 665 milj. fr. Rząd uczynił duże wysiłki w kierunku akcji społecznej, przewidując duże wydatki, związane z ochroną pracy i popieraniem higieny i przeznaczając na ten cel o 535 milj. więcej, niż w poprzednim budżecie. Przewidziana jest także akcja, mająca na celu walkę ze zmniejszeniem się liczby ludności oraz z gruźlicą i odbudową tanich mieszkań. Budżet przewiduje także podwyżkę kredytów na popieranie produkcji narodowej. Z drugiej strony ustawa finansowa przynosi płatnikom podatków pewne zniżki podatkowe.

Prezydent Mościcki objeżdża Wielkopolskę.

Rawicz. (PAT.) Dalszym etapem podróży Pana Prezydenta po Wielkopolsce był powiat rawicki. Pan Prezydent udał się do Rawicza, położonego o 2 km. od granicy niemieckiej. Rynek był bogato przybrany bramami triumfalnymi. Tutaj Prezydent zasiadł na specjalnym podwyższeniu. Przemówiło młode dziewczę m. Rawicza, a następnie starosta powiatu rawickiego p. Chmielewski i burmistrz m. Rawicza p. Składziński. Po mowach pan Prezydent przeszedł ulicami miasta, zatrzymując się przed pomnikami Powstańca Wielkopolskiego, gdzie odegrał hymn narodowy, poczem udał się w dalszą drogę. Należy podkreślić, że

cały przejazd Pana Prezydenta przez obszar powiatu rawickiego był jedną wielką manifestacją na cześć Dostojnego Gościa.

Na granicy miasta Leszna otoczył auto p. Prezydenta szwadron 17 p. ułanów, a ludność Leszna urządziła burzliwą owację dostojnemu gościowi. Miasto przybrało odświętne szaty. Pan Prezydent przeszedł przed frontem kompanii honorowej 55 p. p. i zgromadzonych organizacji, poczem powitał go burmistrz miasta, Kowalski, składając hołd najwyższemu dostojnikowi. Z Leszna p. Prezydent udał się do majątku Czacza, należącego do prezesa Wielkopolskiego Związku Ziemian, Janna hr. Żółtowskiego.

Powrót marszałka Piłsudskiego.

Warszawa. (PAT.) We czwartek po południu powrócił z Wilna do Warszawy marszałek Piłsudski. Na dworcu głównym oczekiwał p. marszałka rząd i grono wyższych oficerów. Po przywitaniu się z premierem i członkami rządu oraz oczekującymi go osobami, marsz. Piłsudski przeszedł przez dworzec kolejowy ku wyjściu, rozma-

wiając po drodze w ożywiony sposób z towarzyszącymi mu osobami. Na dworcu i przed wyjściem zebrały się w międzyczasie liczne tłumy publiczności, które entuzjastycznie żegnały odjeżdżającego do Belwederu otwartym samochodem marszałka Piłsudskiego.

Niemcy zatwierdzają umowę górnośląską.

Berlin. (PAT.) Prasa berlińska donosi, że rząd niemiecki zaakceptował porozumienie, osiągnięte w Paryżu w rokowaniach mniejszościowych polsko-niemieckich, które odbywały się pod przewodnictwem sprawozdawcy mniejszościowego Rady Ligi, Adat-

ciego. Porozumienie to, zmierzające do uproszczenia procedury zażaleniowej na Górnym Śląsku, ocenia prasa berlińska dodatnio, zapowiadając, że z chwilą zatwierdzenia tych umów przez Radę Ligi Narodów na sesji madryckiej wejdą one w życie.

Nauka języka polskiego w szkołach Śląska Opolskiego.

Berlin. (PAT.) „Frankfurter Zeitung“ donosi, że w myśl rozporządzenia kolegium szkół prowincji górnośląskich, wprowadzona ma być nauka języka polskiego jako przedmiotu nie-

obowiązkowego w szeregu wyższych zakładów naukowych na Górnym Śląsku Opolskiem. Rozporządzenie to zakomunikowane zostało gimnazjom realnym i wyższym szkołom realnym w Bytomiu, Gliwicach i Opolu.

Zamach na landraturę.

Berlin. (PAT.) Na Landraturę powiatu Itzehoe dokonano ubiegłej nocy zamachu bombowego. Siła wybuchu była tak wielka, że wszystkie szyby na całej ulicy wypadły, a w samym gmachu Landraty znaczna ilość drzwi została zupełnie zdruzgotana. Przyczyn

ny zamachu i przypuszczalne straty dotychczas nie zostały wyjaśnione. Landrat, na którego najwidoczniej chciano dokonać zamachu, wyszedł cało. W nocy aresztowano pewnego podejrzanego osobnika.

Trudności w sprawie odszkodowań.

Berlin. (PAT.) Biuro Wolffa donosi z Paryża, że po południu odbyła się w obecności delegatów amerykańskich 3-godzinna konferencja pomiędzy delegatami niemieckimi dr. Schachtem i Kastlem a 4-ma przedstawicielami delegatów wierzyielskich. Konferencja nie powzięła żadnej uchwały. Przedstawiciele alianccy poinformują obec-

nie swych delegatów o stanowisku niemieckim, poczem dopiero podjęte będą dalsze rokowania w tej sprawie.

Po południu dr. Schacht odbył naradę z Owenem Youngiem w sprawie cyfr zawartych w sprawozdaniu, oraz w sprawie rozpoczęcia spłat rocznych. Posiedzenie plenarne komisji rzeczoznawców nie odbędzie się wcześniej

Szkolnictwo polskie w Prusach.

Jak wyglądają w praktyce obietnice rządu pruskiego co do zaprowadzenia szkolnictwa polskiego w Prusach, charakteryzuje dobitnie warszawska „Epoka“, która pisze:

Ogólnie wiadomo, w jak „kwitnym“ stanie znajduje się szkolnictwo polskie w Prusach. Dr. Wiktor Junosza, który sprawie tej poświęcił ostatnio wyczerpujące studium, doszedł na podstawie sumiennych obliczeń statystycznych do wniosku, że tylko 0,44 proc. dzieci polskich w Niemczech uczy się w języku ojczystym, podczas gdy dzieci niemieckich w Polsce uczy się w języku ojczystym 72,74 proc., czyli, że rząd pruski czyni 167 razy mniej dla kształcenia dzieci polskich w języku ojczystym, aniżeli rząd polski dla dzieci niemieckich.

Polskie czynniki społeczne w Niemczech uczyniły do r. 1922 niezmiernie wiele zabiegów u władz celem zmiany tego skandalicznego stanu rzeczy. Przez siedem lat zabiegi te spotykały się z odpowiedziami bądź odmownymi, bądź wykrętnymi i wymijającymi. Wreszcie rzecz nabrała cech skandalu europejskiego. Kiedy w r. 1926 powstał zatarg niemiecko-włoski na tle niemieckich postulatów szkolnych w południowym Tyrolu, Mussolini w słynnej mowie oświadczył, że Niemcy nie powinni z tego powodu czynić zbyt wiele hałasu, skoro sami nie dają własnej mniejszości polskiej żadnych praw w omawianej dziedzinie... Zrozumiano w Niemczech, że można czasem być pobitym własną bronią, i postanowiono dać światu dowód niemieckiego liberalizmu.

Po długich i żmudnych pertraktacjach między przedstawicielami mniejszości polskiej w Niemczech a rządem pruskim zostało w dniu 31 grudnia 1928 roku wydane rozporządzenie pruskiej rady ministrów, normujące organizację szkolnictwa polskiego. Pozorny liberalizm tego rozporządzenia posłużył oczywiście w wysokim stopniu propagandzie niemieckiej, która skwapliwie wyzyskała je dla swoich celów. Tymczasem znalazły się środki do „unieszkodliwienia“ omawianego rozporządzenia. Już sama zwłoka w jego ogłoszeniu była celowa: chodziło o zostawienie tamtejszym polskim organizacjom społecznym jak najmniej czasu do zmontowania szkolnictwa przed nowym rokiem szkolnym, rozpoczynającym się w Prusach 1 kwietnia. Liczyli Niemcy, że pierwsze niepowodzenie podetnie całą akcję u jej podstaw, gdyż zdusi pierwszy entuzjazm ludności polskiej w Prusach. Dlatego ogłosili owo rozporządzenie dopiero na trzy miesiące przed początkiem roku szkolnego.

Największą trudność dla strony polskiej przedstawiała sprawa sprawozdania z Polski osób, posiadających odpowiednie kwalifikacje nauczycielskie, osób takich bowiem w Niemczech brakło. Stąd trzeba było w krótkim przeciągu czasu, jaki był do rozporządzenia, przeprowadzić odpo-

władni werbunek. Dokonał tego związek Polskich Towarzystw Szkolnych w Niemczech z podziwu godną sprawnością z końcem marca przedstawił władzom niemieckim listę upatrzonej kandydatów na nauczycieli, celem uzyskania dla nich pozwolenia na wjazd i prawa nauczania. Władze berlińskie — według danej uprzednio obietnicy — miały niemieckim konsulatom w Polsce wydać polecenie, by zgłoszonym nauczycielom udzieliły wiz paszportowych.

Kiedy jednak w pierwszych dniach kwietnia kilkudziesięciu nauczycieli w Polsce czekało gotowych do odjazdu na swoje posterunki, gdzie 8 kwietnia miała się odbyć inauguracja szkół polskich, Niemcy w ostatniej chwili sparaliżowali całą akcję: odmówili wyjeżdżającym wiz. Nie uprzedziliśmy mianowicie o tem wcześniej Związku Towarzystw Szkolnych, zażądali nagle szeregu dokumentów osobistych

zakontraktowanych nauczycieli; ponieważ zaś oczywiście dokumentów tych na miejscu nie było, władze nie upoważniły konsulatów do udzielenia zainteresowanym wiz paszportów. Ani na krok nie chcieli Niemcy odstąpić od swych żądań. Kiedy zaś w ciągu paru dni zdołano nawet sprawdzić dokumenty paru nauczycieli, nowe żądanie sporządzenia urzędowych tłumaczeń na język niemiecki spowodowało dalszą zwłokę.

Ostatecznie na oznaczony termin otwarcia szkół polskich nie mógł zdążyć ani jeden nauczyciel, w ciągu zaś pierwszych trzech tygodni kwietnia wpuścili Niemcy zaledwie dziesięć osób — zamiast kilkudziesięciu!! Oczywiście, kiedy ostatniego grudnia wydano owo słynne rozporządzenie, nikt się nie ludził co do szczerości ich zamiarów. Trudno jednak było przypuszczać, że w sabotażu własnej ustawy pójsć można aż tak daleko.

Przegląd polityczny

Minister Zaleski pośrednikiem.

W kołach politycznych żywo komentują artykuł, prezesa ministrów węgierskich, hr. Bethlena, który się ukazał w jednym z dzienników budapeszteńskich. Artykuł podkreśla w związku z przyjazdem polskiego ministra spraw zagranicznych Zaleskiego rolę Polski przy ewentualnym polepszeniu stosunków między Węgrami a Rumunją. Hr. Bethlen twierdzi, iż rząd węgierski zawsze będzie gotów popierać zbliżenie i wzajemne porozumienie w stosunkach międzynarodowych. Hr. Bethlen w konkluzji swego artykułu zaznacza, iż polski minister spraw zagranicznych pomoże do wzmocnienia więzów między Węgrami z jednej strony a Francją i Rumunją z drugiej. Minister spraw zagranicznych Polski Zaleski, którego w tej sprawie interpelował jeden z dziennikarzy tutejszych miał oświadczyć, że jest w każdej chwili gotów ułatwić wszelkie zbliżenie międzynarodowe, mające na celu utrwalenie pokoju, który jest wyłącznym celem polityki Polski.

Traktat niemiecko-turecki.

Jak donosi prasa niemiecka, w Angorze podpisany został niemiecko-turecki traktat rozejmowo-pojednawczy. Traktat ten opiera się na ogólnie przyjętym schemacie, zastosowanym przy innych tego rodzaju traktatach, zawartych przez Niemcy. Rokowania nad zawarciem tego traktatu trwały około dwóch miesięcy i doprowadziły do pozytywnego wyniku w czasie pobytu tureckiego ministra spraw zagranicznych w Berlinie. Na podstawie tego

traktatu wszystkie kwestie sporne, które nie dadzą się załatwić w drodze dyplomatycznej, a które nie będą jednak naruszać praw obu państw, podlegać będą sądom rozjemczym i pojednawczym.

Umizgi Rosji do Ameryki.

Zaledwie skończyli swą wycieczkę po Rosji przemysłowcy angielscy, a znowu wybierają się tam przemysłowcy amerykańscy. Pisma sowieckie podają cały szereg szczegółów o tej wycieczce. Wycieczka składać ma się z około 100 przedstawicieli najważniejszych gałęzi przemysłu amerykańskiego oraz świata bankowego. W kołach amerykańskich wycieczka ta miała wzbudzić ogromne zainteresowanie. Pobyt przemysłowców amerykańskich w Rosji sowieckiej ma potrwać jeden miesiąc.

Nie można się ludzić co do tego, że także ta wycieczka nie odniesie pożądanego dla Rosji wyniku.

Wznowienie obrad parlamentu francuskiego.

Po siedmiotygodniowych wakacjach parlament francuski wznowił we czwartek obrady. Program prac jest bardzo obfity. Najprzód wchodzi na porządek dzienny ustawa o czynszach za mieszkanie, która ma obowiązywać od 1 lipca. Następnie ustawa przeciwko autonomistom i wiele innych projektów. Punkt ciężkości obrad stanowić będzie sprawa odszkodowań. Rząd bowiem przyobiecał, że nie zawrze żadnej umowy bez zgody parlamentu. Termin rozpraw zależny jest naturalnie od ukończenia narad przez

komisję rzeczoznawców. Wiele wrzawy narobi niewątpliwie interpelacja w sprawie bezprawnego aresztowania trzech tysięcy komunistów przed dniem 1 maja. Ale ponieważ dzięki temu bezprawiu 1 maja przeszedł spokojnie, więc przypuszczalnie żadne stronnictwo nie będzie z tego powodu robiło rządowi trudności. Wreszcie Poincaré chce jak najprędzej rozpocząć rozprawy budżetowe i jest przekonany, że odniesie zwycięstwo nad opozycją. Opozycja jest jednak innego zdania. Przyszłość okaże, kto ma rację.

Polityka małej koalicji.

Jak donosiliśmy, w Białogrodzie obradują obecnie ministrowie małej koalicji. Dzienniki jugosłowiańskie podkreślają doniosłość tegorocznej konferencji.

„Politika“ pisze w tej sprawie: „Benesz, Mironescu i Kumanudi zbierają się w chwili bardzo interesującej z punktu widzenia sytuacji międzynarodowej, a mianowicie w momencie, gdy toczą się obrady nad sprawą odszkodowań. Ministrowie państw należących do Małej Ententy będą mieli raz jeszcze sposobność wykazania w stosunku do tej niezwykle doniosłej sprawy — tak jak to już uczynili w Bukareszcie — że nie będzie mogła być podjęta żadna ostateczna decyzja bez uprzedniego porozumienia w tej sprawie trzech krajów Małej Ententy, oraz wzięcia pod uwagę punktu widzenia tych krajów.“

W związku ze zbliżającym się terminem zebrania sesji Rady Ligi Narodów, mającej się odbyć w Madrycie, ministrowie Spraw Zagranicznych Małej Ententy przestudjują sprawy mniejszości. Wspólny pogląd wyrażony tak wyraźnie w Genewie w marcu i kwietniu b. r. nie ulegnie żadnej zmianie. Przeciwnie należy przypuszczać, że ministrowie podkreślą jeszcze bardziej punkt widzenia swych rządów.

Dziennik „Wreme“ zaznacza, że konferencja ministrów państw Małej Ententy odbywa się w atmosferze odmiennej od konferencji poprzednich. Podczas gdy w czasie poprzednich zebrania zajmowano się przeważnie badaniami spraw politycznych, głównym przedmiotem konferencji białogrodzkiej będzie przedewszystkiem sprawa opracowania programu gospodarczego. Praca ta jest równie doniosła, jak ta, którą dokonano dotychczas, gdyż przyczyni się również do utrwalenia pokoju w tej części Europy.

„Trogwiński Głosnik“ podkreśla, że Mała Ententa stwierdzała i stwierdza dziś również nienaruszalność traktatów pokojowych. W zamiarach Małej Ententy leży właśnie ochrona tych traktatów, a jednocześnie czuwanie nad utrwaleniem pokoju w Europie. Zebranie w Białogrodzie winno być nową manifestacją w tym kierunku.

oraz ostrzeżeniem dla tych wszystkich, którzyby mogli dążyć do naruszenia pokoju w Europie, a tem samem pokoju świata.

Lord Rosebery.

W Londynie zmarł lord Rosebery, zasłużony mąż stanu i były premier.

W pierwszych dniach b. m. Rosebery obchodził 82 rocznicę urodzin. W ciągu lat 25 za rządów królowej Wiktorji Rosebery odegrał wybitną rolę w polityce brytyjskiej, a w r. 1894 objął po Gladstone tekę premiera rządu liberalnego, zatrzymując kilka innych tek, m. in. urząd ministra spraw zagranicznych, sprawowany w gabinecie Gladstone. Na stanowisku premiera Rosebery pozostawał 4 lata, a w końcu wieku 19-go wycofał się z czynnego życia politycznego. W wieku 20-ym tylko kilka razy Rosebery występował czynnie, rozstrzygając nieraz swym autorytetem w najważniejszych sprawach. Był on znany również na polu piśmiennictwa, oraz jako świetny mówca, a także zajmował się czynnie sportem. Był jedynym premierem, który wygrał trzykrotnie derby.

Chiny w przededniu wojny domowej.

Od jakiegoś czasu są Chiny znowu widownią walk domowych. Gdy w styczniu generał Feng opuścił nagle nową stolicę Chin, Nanking, wiadomo było, że wojna domowa jest nieunikniona. Wprawdzie dyktator chiński, Cziang-kai-szek usiłował nakłonić Fenga do powrotu, aby uniknąć wojny. Ale Feng oświadczył, że tego nie zrobi, nie może bowiem podporządkować się człowiekowi, którego oskarża o roztrwonienie pożyczki, zaciągniętej na demobilizację i odbudowę kraju zniszczonego długoletnią wojną domową. Feng posadza Czianga, że nawet o to, że z pieniędzy tych pewną część ukrył dla siebie.

Położenie Fenga nie jest zbyt korzystne. Rozporządza on armją, liczącą 250 tys. ludzi. Ale ma wolną drogę tylko na zachód, gdzie jednak panuje klęska głodowa, uniemożliwiająca wyżywienie armji. Prawdopodobnie Feng będzie zatem szukał połączania z dawnymi swymi przyjaciółmi — bolszewikami. W tym celu musiałby skierować się na północ i przejść przez Mukden, gdzie rządzi Czangszuljańg. Zależać więc będzie dalszy los Fenga od tego, czy władca Mukden będzie chciał bronić rządu nankińskiego, czy też połączy się z Fengiem.

W każdym razie spodziewać się można niebawem rozgrywki i rozstrzygnięcia pytania, czy zwycięży Czangkaj-szek, a z nim kierunek umiarkowany, czy też Feng, czyli radykalizm, a nawet bolszewizm. Tak, czy tak, Chiny znowu staną się widownią krwawych walk, których skutki zachodnia część kraju obecnie tragicznie odczuwa.

ALEKSANDER KORNEŁ DOBROWOLSKI.

POŚCIG.

POWIEŚĆ SENSACYJNA.
CZĘŚĆ DRUGA.

20)

—

(Ciąg dalszy).

— Tak, żeby pani dać sposobność do porównań. Pani Marysia śmiała się z tych starych dzieci. Bawiła ją gra słów i niezmacona pogoda, z jaką oba panowie przyjmowali wzajemne komplementy, nie przejmując się nimi zupełnie.

W niedużym ogródku było kilkanaście gazników z roślinami, których bujność i obfitość czyniła niezbyt imponujące wrażenie. Były to przeważnie trawy i zioła, oderwane bezwzględnie dłonią od swych braci, porastających gromadnie nasze łąki. Na osłode w niewoli dodano im tabliczki, określając w kilku językach i pochodzenie, czasem nawet z poza Katowic.

Wtyle stało kilka klatek w rodzaju altanek, zasłoniętych szczelnie drucianą siatką. Najbliższa mieściła w sobie różnorakie ptactwo krajowe, kilkadziesiąt ćwierkakajych i skaczących po gałązkach anemicznych drzewek istnień. Sikorki, szczygły, kanarki, czyniły miłą wrzawę, prowadząc z sobą ustawiczne boje.

Dalej znów zaczynały się zwierzęta ssące, chociaż w tej chwili nie zdradzały do tego ochoty. Wiec roztaczające okropną woń lisy i wilki, groź-

nookie sowy i jastrzębie, łagodne króliki i świnki morskie, wreszcie, całkiem na uboczu, potężne lwy, pamiątka po wizycie jakiegoś cyrku.

Pani Marysia, z chusteczką przy nosku, ogładała z ciekawością ten zarodek przyszłego zwierzyńca. Nartowski objaśniał, że dalszy ciąg menażerii znajduje się w parku Kościuszki, gdzie umieszczono kilka sarenek, łanie i jakieś barany. Gdy skończyli przegląd, pani Marysia przypomniała Nartowskiemu wyprawę po gospodynie.

— Proszę powiedzieć, kiedy pani zechce pojechać, to zastosuję się w zupełności — mówił Nartowski, a zwracając się do Albinowskiego, dodał: — Możebyś i ty się wybrał z nami do Starej Wsi? — Z ochotą. Jutro mam czas, to Staręlibyśmy wyjechać około południa. Pogoda nie zapowiada się na długo, ale sądzę, że przez jutrzejszy dzień wytrzyma jeszcze.

— Więc jedziemy jutro. Gdzie ma Andrzej zjechać po panów?

— Może przed teatr.

Nazajutrz zeszli się oba redaktorzy przed teatrem, gdzie już Chrysler pani Marysi czekał na nich. Pogoda dopisała. Jesienne słońko nie było już upalne, choć dawało mi ciepło. Leciutkie opary mieszały się z dymami, snującymi się wokół wielkich przedsiębiorstw przemysłowych, szczerzących ku niebu długie zęby kominów.

W Ligocie zatrzymali się przed willą pani Marysi, która w parę chwil ukazała się na werandzie.

— Dzień dobry panom!

Powiewali kapeluszami, mając rozradowane miny, bo ta uroczą niewiastę wносиła z sobą wszędzie jasność i pogodę.

Pani Marysia okryta była białym szalem, rzucającym refleks na śliczną twarzyczkę okoloną czarnymi kędziorami. Zgrabnymi nóżkami poruszała szybko, udając, że spieszy się przeogromnie do obu panów. Krok miała drobny, a stapała leciutko, niby sarenka.

Panowie zaczęli spoglądać na siebie srogo.

— Co znaczą te okropne spojrzenia? — zapytała pani Marysia.

— Jest nas dwóch, a tylko jeden może siedzieć obok pani — odpowiedział Nartowski. — Więc chcemy się wzajemnie pozabijać oczami. Ten, kto pierwszy padnie trupem, zajmie miejsce obok szofera. Zwycięzca zasiędzie obok królowej.

— Ja proponuję, żeby starszy usiadł przy pani — rzekł Albinowski. — Mam wrażenie, że los rozstrzygnął ten spór na moją korzyść.

— Ach, chciał pan powiedzieć: po starszeństwie na gałąź! — śmiała się pani Marysia.

— Ano, chłopcy naprzód! — westchnął Nartowski, gramoląc się na siedzenie obok Andrzeja.

Jechali tak zwaną drogą księcia Pszczyńskiego, wykładaną drobnym kamieniem, niby mozaiką. Wóz mknął z dużą szybkością, aż pani Marysia zmuszona była przywołać szofera do porządku.

(Ciąg dalszy nastąpi).

WIADOMOŚCI ZE ŚLĄSKA

Sobota

25
maja

Św. Grzegorza VII, papieża,
† 1085.

Św. Urbana, papieża
i męczennika.

Św. Bonifacego IV, papieża.

Suche dni.

SKŁOW.: BORYŚKAWA.

Niechaj głos zabrzmi w uszach
moich. (Pieśń II. 12).

Błogosławiony człowiek, który
mnie słucha: Kto mnie znajdzie — wy-
czerpie zbawienie od Pana. (Przyp.
VIII. 34. 35).

Zdania: Wszelka ludzka pociecha
marna jest i krótka.

Na tym świecie, wy to wiecie,
Różnych wiele dróg —
Ta nie zmyli w żadnej chwili,
Której celem Bóg!

Długość dnia 15 godzin 50 minut. —
Zmiany powietrza: zmiennie.
Jutro: wietrzno, deszcz.

Czytelnicy o „Katoliku“

Czytelnik J. Z. w Zaniemyśle
(Wielkopolska) nadesłał nam bardzo
serdeczny list, z którego narazie po-
dajemy następujący wyjątek:

„Od wielu lat czytam „Katolika“ i
nie opuszczam żadnego numeru. Róż-
ne gazety dostają się do rąk moich,
lecz nad „Katolika“ niema lepszej. Pi-
smo wyraźne, treść łatwo zrozumiała,
wiadomości w nim aktualne z kraju i
z zagranicy. Jestem urodzonym Wiel-
kopolaninem, lecz spędziłem przeszło
10 lat na Śląsku, a obecnie mieszkam
w Wielkopolsce i dlatego interesują
mnie wszystkie sprawy śląskie, o któ-
rych „Katolik“ szczególnie pisze ob-
szernie.

Dalej wszystkie dodatki „Katolika“
są bardzo pouczające i chętnie czyty-
wane także przez moich znajomych i
przyjaciół. Mianowicie tutejsi rolnicy
nie mogą się doczekać tygodniowego
dodatku „Rolnik“. Wydziwić się nie
mogę, że na Górnym Śląsku rolnic-
two stoi na takiej wyżynie, bo są tu
tacy, którzy myślą, że na Górnym Śl-
sku nikt rolnictwem się nie trudni, że
tam wyłącznie są tylko kopalnie, huty
i fabryki.

Moim zdaniem „Katolik“ powinien
się znajdować w domu każdego Śl-
ązaka. Tylko przez „Katolika“ lud śl-
ąski dojdzie do oświaty i dobrobytu.
Mam nadzieję, że wszyscy Ślązacy
pójdą za moją radą.

Do powyższych słów nie potrzebu-
jemy już nic dodawać. Życzeniem na-
szem tylko jest, by wszyscy dotych-
czasowi czytelnicy pracowali nad roz-
powszechnieniem „Katolika“. Każdy
w swojej miejscowości, w gronie
swych przyjaciół i znajomych. Rów-
nież nasi pp. agenci niechaj wyteż-
ą wszystkie swe siły około powięk-
szania dotychczasowej liczby abonentów.
Wspólnymi siłami także na miesiąc
czerwiec musimy podnieść stan czy-
telnictwa „Katolika“. W zbożnej tej
pracy wszystkim „Szczęść Boże!“

Redakcja i Wydawnictwo.

— Nowa wytwórnia filmowa w Pol-
sce. W Warszawie powstała nowa
wytwórnia filmowa „Zaf-Lux“ pod dy-
rekcją p. Juliusza Zagrodzkiego, pre-
zesa Zrzeszenia właścicieli teatrów
świetlnych w Warszawie. Pierwszym
obrazem tej wytwórni będzie film mor-
ski, według scenariusza Jerzego Braun-
a, autora „Huraganu“. Obrazy na-
krecone zostaną w Gdyni, Pucku,
Tczewie, na Helu i w Gdańsku.

— Przewóz psów myśliwskich. Mi-
nisterstwo kolei wydało rozporządze-
nie, regulujące przewóz psów myśliw-
skich w sezonie polowań. Na zasa-
dzie tego rozporządzenia, władze ko-
lejowe w porozumieniu z miejscowymi
organizacjami łowieckimi przeznacz-
ają w pociągach osobowych osobne prze-
działy III klasy dla przewozu myśli-
wych, jadących z psami. Przedziały
te zaopatrzone będą w tabliczki z na-
pisem: „Dla myśliwych z psami“.

— **Oszczędności w zarządzie Fun-
duszu Bezrobocia.** W związku z ostat-
nią uchwałą zarządu Funduszu Bezro-
bocia o obniżenie wkładek przymuso-
wych na rzecz Funduszu Bezrobocia
oraz powiększenie zasilków dla bez-
robotnych, co wpłynie na powiększe-
nie kosztów administracji tej instytucji
odbyło się osobne posiedzenie Dyrek-
cji Funduszu Bezrobocia poświęcone
rozważaniu dalszych możliwości pot-
nienia aparatu wykonawczego fundu-
szu bezrobocia. Ustalono plan czyn-
ności oszczędnościowej, jaka przepro-
wadzona zostanie zarówno na terenie
Dyrekcji Funduszu Bezrobocia jak i w
oddziałach prowincjonalnych. Prze-
prowadzone zostaną dalsze upraszcza-
nia metod pracy, które w wyniku po-
zwolą na ograniczenie stopy procento-
wej kosztów administracji tej insty-
tucji.

— **Najbardziej rozpowszechnione
nazwiska w Polsce.** W Warszawie
władze przeprowadziły ostatnio staty-
stykę nazwisk osób, zamieszkałych w
Polsce. Najbardziej rozpowszechnio-
ne w Polsce nazwisko jest Kowalski.
Jest ich około 48 tysięcy, następne z
kolei miejsca zajmują Majewscy, któ-
rych jest 43 tysiące, Jabłońscy i Zie-
lińscy.

— **Przeciwko niezdrowej konku-
rencji kas oszczędnościowych.** Mini-
sterstwo spraw wewnętrznych poleci-
ło wojewodom dokładne kontrolowa-
nie ruchu powstawania instytucji o
tym samym celu na jednym terenie.
Dotyczy to przede wszystkim powsta-
wania miejskich i powiatowych kas
oszczędności w małych miasteczkach i
słabych ośrodkach pod względem go-
spodarczym, albowiem wywołuje to
niezdrową konkurencję i rozdrabnia
akcję oszczędnościową. Rzeczą wo-
jewodów ma być badanie, czy nie da-
łoby się na mniejszych terenach łą-
czyć istniejących instytucji oszcze-
dnościowych, aby w ten sposób wzmo-
cnić ich podstawy.

— **Kursy dla nauczycieli i nauczy-
cielek szkół powszechnych.** W poro-
zumieniu z dyrekcją państwowej Szko-
ły Higieny, Ministerstwo oświaty or-
ganizuje w bieżącym sezonie waka-
cyjnym dwa kursy przeszkolenia hi-
gienicznego dla nauczycieli i nauczy-
cielek szkół powszechnych. Program
kursu przewiduje dwa działy: 1. hi-
gienę indywidualną, opartą na anatomi-
i i fizjologii, oraz metodykę naucza-
nia i propagowania higieny w szkole,
2. higienę społeczną, mającą na celu
zaznajomienie słuchacza z metodami
walki z wielkimi klęskami społeczne-
mi jak: choroby zakaźne, gruźlica, cho-
roby weneryczne, alkoholizm, śmier-
telność niemowląt i t. p. — Pierwszy
kurs trwać będzie od dnia 8 do 27 lip-
ca, drugi od dnia 5 do 24 sierpnia r. b.
Oba odbywać się będą w Państwowej
Szkoły Higieny. Zgłoszenia na kurs za
opłatą 15 zł. wpisowego przyjmuje se-
kretariat Państwowej Szkoły Higieny,
Warszawa-Chocimska 24, do dnia 1-go
lipca roku bieżącego.

— **Kiedy policja ma prawo używać
broni.** Minister spraw wewnętrznych
wydał przepisy o użyciu broni przez
oficerów i szeregowych policji pań-
stwowej.

Przepisy wyjaśniają na wstępie, że
użycie broni jest ostatecznym sposo-
bem niedopuszczenia do popełnienia
przestępstwa, o ile wszelkie inne spo-
soby zawiodły.

Decyzja użycia broni powinna być
oparta na chłodnej rozprawie. Poli-
cjantowi nie wolno nigdy zapominać,
że użycie broni jest środkiem osta-
tecznym.

Przed użyciem broni musi nastąpić
wezwanie do zaniechania, względnie
do spełnienia danej czynności. W wy-
jątkowych wypadkach, gdy takie we-
zwanie jest niemożliwe, użycie broni
może nastąpić po jednorazowym wy-
strzale ostrzegawczym w powietrze.

Zasadą użycia broni przez policjan-
ta jest współczesność, t. zn., że broń
może być użyta tylko w tym czasie,
kiedy przestępca zagraża życiu poli-
cjanta, innych obywateli, majątku pu-
blicznemu lub prywatnemu, względnie
może spowodować katastrofę.

Użycie broni ma na celu nie pozba-
wienie przestępcy życia, lecz uczynie-
nie go niezdolnym do walki, oporu,
ucieczki lub dokonania czynu prze-
stępnego.

Jeśli wynikiem użycia broni jest zra-
nienie człowieka, policjant jest zobo-
wiązany zapewnić rannemu szybką
pomoc lekarską, względnie obowiąz-
ny jest sam jej udzielić.

Dochodzenia w celu stwierdzenia,
czy użycie broni było zgodne z prze-
pisami, winno być przeprowadzone w
każdym wypadku, jak najdokładniej i
jak najspieszniej.

Województwo śląskie.

* **Konferencja Starszych Brackich.**
W niedzielę, dnia 26 maja o godz. 10
w Katowicach-Ligocie, w lokalu Je-
żell'go przy ul. Ligockiej odbędzie się
konferencja starszych brackich. Ze
względu na ważność konferencji, obec-
ność wszystkich Starszych Brackich
konieczna. Uprasza się o
punktualne przybycie.

* **Przemysłnictwo osób do Niemiec.**
Wydział śledczy policji państwowej
w Katowicach otrzymał informację,
że na terenie Zagłębia Dąbrow-
skiego i Śląska znajduje się zorganizowa-
na szajka, trudniąca się przeprowa-
dzaniem różnych osób nielegalną dro-
gą do Niemiec i Czechosłowacji, wdzo-
żyła dochodzenia, które dały nader cie-
kawą wynik. Jak się okazuje, przy-
wódcami szajki są mieszkańcy So-
snowca, bracia Ajzel i Izrael Feldbau-
mowie, oraz Alter Josef Melcer z Ka-
towic. Szajka miała do dyspozycji
szereg agentów w różnych miejsc-
owościach, którzy werbowali klientów,
kierując ich do Zagłębia, skąd za opła-
tą w dolarach przeprowadzano ich
przez granicę. Klientami przemysłni-
ków byli zazwyczaj uchylający się od
służby wojskowej lub osoby, znajdujące
się w kolizji z prawem. W wyniku
dochodzeń aresztowano przewodców
szajki, oraz agentów z Iwonicza, Ło-
dzi i Piotrkowa. Poza tem w jednej
z miejscowych aresztowano 4 osoby,
które miały być w tych dniach prze-
prowadzone przez granicę do Niemiec.
Aresztowanych przekazano policji w
Katowicach.

* **Mianowania w sądownictwie.**
Mianowani zostali: Asesor sądowy dr.
Jan Garbusiński sędzią grodzkim
w Cieszynie. Asesor sądowy
dr. Józef Drabczyk sędzią grodzkim
w Katowicach. Asesor sądowy
dr. Adam Stawarski sędzią grodzkim
w Rybniku. Asesor sądowy dr.
Rudolf Gawłowski sędzią grodzkim
w Rybniku. Asesor sądowy
dr. Stanisław Adamczyk sędzią
grodzkim w Bielsku. Asesor sądowy
Ferdynand Prochaska sędzią
grodzkim w Bielsku. Podprokurator
Zdzisław Tomaszewski sędzią
grodzkim w Katowicach.

Przeniesiony na skutek podania zo-
stał: Sędzia Jan Kowalski w Zo-
rach sędzią grodzkim w Rybniku.

Były aplikant sądowy Jan Ray-
kowski i egzaminowany aplikant
Jan Schneider mianowani zostali
asesorami sądowymi w okręgu sądu
apelacyjnego w Katowicach.

* **Węgiel śląski dla Łotwy.** Gaze-
ty warszawskie donoszą, że łotewskie
koleje państwowe udzieliły jednemu z
koncernów węglowych w Katowicach
zamówienia na dostawę 100 tysięcy
tonn węgla. Zamówienie to zostało
udzielone grupie polskiej po przetargu,
który odbył się w Rydze przed kilku
dniami.

* **Nowa afiera przemysłnicza.** W
ostatnich dniach władze celne wykry-
ły olbrzymią afierę przemysłniczą. Za-
pomocą fałszywego deklarowania to-
warów i innych sposobów przemyc-
no 15 wagonów owoców zagranicz-
nych. Ze względu na toczące się śledz-
two szczegóły trzymane są narazie
w tajemnicy.

Z Katowickiego.

Katowice. (Zgłoszenia ucz-
niów do gimnazjum). Dyrekcja
miejskiego gimnazjum podaje do wi-
adomości rodziców i wychowawców,
że zgłoszenia nowych uczniów do od-
działu polskiego Miejskiego Gimna-
zjum Męskiego im. Kopernika, dawniej
matematyczno-przyrodniczego w Ka-
towicach przyjmuje się od 24 maja do
12 czerwca r. b. w kancelarii Dyrekcji
od godziny 11—12. Przy zgłoszeniach
należy przedłożyć metrykę urodzenia,
świadczenie szczepienia ospy i ostat-
nie świadectwo szkolne.

— (Z kroniki policyjnej).
Wydział śledczy policji w Katowicach
podaje do wiadomości, że dnia 12-go
maja przytrzymano w mieście Byd-
goszczy w Wielkopolsce kilku zawo-
dowych włamywaczy z Katowic, po-
nieważ byli w posiadaniu następują-
cych rzeczy, pochodzących z kradzie-
ży: 68 nożycek przeważnie wyrób
fabryk w Solingen, 15 szczyrzyków, 10
małych pilników, przyrząd do mierze-
nia w trójkątnym skórzanym futerale,
15 paczek w których znajdują się ostrza
do golenia (zyletki) 7 noży do zarzy-
niania drobiu, kartoniki zawierające
trójkątne pilniki, kilka tuzinów noży i
widelców, kilka butelek wody do płu-
kania ust, 29 kluczy do zamków pa-
tentowych. Jeden z aresztowanych
posiadał 3 specjalne wytrychy, przy
pomocy których włamywacze otwie-
rali składy kupieckie. Po otworzeniu
zamek wchodził do sklepów i radli
rozmaite towary, lecz z każdego to-
waru tylko pewną część, by właściciel
braku towarów nie spostrzegł. W
ostatnim czasie aresztowani przeby-
wali na Śląsku, w Poznańskim i na
Pomorz. Poszkodowani kupcy ze-
chcą zgłosić się w najbliższym urzę-
dzie policyjnym lub biurze wydziału
śledczego w Katowicach, pokój 96,
przy ulicy Zielonej 28.

— (Koniec zatargu w kra-
wiecwie). We czwartek odbyły
się ponowne układy polubowne mię-
dzy przedstawicielami pracodawców a
pracowników w sprawie zatargu w
rzemiośle krawieckim. W wyniku
konferencji przyznano pracownikom
poprawę zarobków od 10—15 procent.

— (Nowy król kurkowy). We
czwartek ukończono strzelanie kon-
kursowe o godność króla kurkowego.
Udział strzelców był liczny.

Królem kurkowym został prezes
Antoni Balcer (3,10 milimetr. od cen-
trum). I rycerzem — Józef Palewski
(4,75 mm.) II rycerzem — Paweł
Sproś (6,40 mm.) Wręczenie nagród
nastąpi w niedzielę o godz. 20 min. 30
w sali hotelu „Savoy“.

— (Dziecko pod samocho-
dem). Siedmioletni Józef Krzepak zo-
stał przejechany przez samochód. Po
udzieleniu pierwszej pomocy lekar-
skiej w lecznicy miejskiej, chłopca od-

stawiono do mieszkania rodziców. Wypadek zdarzył się na ulicy 3 Maja w Katowicach.

Mysłowice. (Ważne dla właścicieli zwierząt domowych). W najbliższym czasie nastąpi licencjonowanie buhaji i kozłów. Właściciele tych zwierząt mieszkający w obrębie miasta Mysłowic obowiązani są zgłosić wymienione zwierzęta w magistracie póki 24 najpóźniej do 25 maja. Przy zgłoszeniu należy podać rasę, wiek i oznaki. Zwracamy uwagę, że używanie zwierząt nielicencjonowanych czyli zgłoszonych będzie karane.

Dąbrówka Mała w Katowickiem. (Sprawa urzędzenia parku). Pomiedzy zarządem gminy a dyrekcją przedsiębiorstw Giesche'go toczą się układy w sprawie wydzierżawienia gminie stawów, które mają być zasypiane. Na tym terenie gmina założy park ludowy. Narazie nie wiadomo, czy układy dojdą do skutku.

Siemianowice w Katowickiem. (Zegarki jubileuszowe). Wręczenie zegarków jubileuszowych dla weteranów pracy w hucie Laury odbędzie się w niedzielę 26 maja. Równocześnie otrzymają zegarki weterani pracy z huty królewskiej w Król. Hucie. Przedpołudniem o godzinie 10 odbędzie się nabożeństwo w kościele św. Barbary w Król. Hucie na intencję jubilatów.

— (Wypłata rent). Wypłata rent knapsaftowych dla inwalidów, wdów i sierot odbędzie się na kopalniach siemianowickich w sobotę 25-go maja w cechowniach kopalni „Ficinuśa” i „Richtera”.

— (Kradzież drobiu). W marcu bieżącego roku dokonano w Siemianowicach szeregu kradzieży drobiu. Obecnie policja wyśledziła sprawcę w osobie bandy, złożonej z młodocianych osobników. Hershtem tej bandy był 15-letni Robert K.

Wełnowiec w Katowickiem. (Baczność robotnicy). Dnia 29 maja odbędą się wybory do rady zakładowej w cynkowni. Bracia robotnicy! Agitujcie, aby zwyciężyli nasi kandydaci, którzy są wypróbowani w walce o sprawiedliwe żądania robotników. Żaden głos nie śmie paść na listę niemiecką. Agitujcie wszyscy w niedzielę, przyjdźcie na ostatnie zebranie przedwyborcze.

Bielszowice w Katowickiem. (Cios nożem). Maks. Kopol z Pawłowic został napadnięty na ulicy Głównej w Bielszowicach przez nieznanego osobnika. Zanim Kopol się spostrzegł, został pchnięty nożem w lewy bok. Ranę opatrzył dr. Zajac. Sprawca napadu zbiegł.

7 Król. Huty.

Król. Huta. (Zabawa dla dzieci). W niedzielę 26 maja o godz. 8 rano odbędzie się nabożeństwo w kościele św. Jadwigi na intencję Stowarzyszenia Dzieciństwa Pana Jezusa. Po południu o godz. 1 przedstawienie dla dzieci, wieczorem o godz. 7 wieczornica dla rodziców. Uprasza się o liczny udział.

7 Świętochłowickiego.

Hajduki Wielkie w Świętochłowickiem. (Odznaczenie dzielnego hutnika). Paweł Iwan, hutnik w Hajdukach Wielkich otrzymał medal „za ratowanie ginących”. Odznaczony hutnik uratował tonącego człowieka z narażeniem własnego życia z topieli przy Porębie Wielkiej około Oświęcimia.

— (Poradnia przeciwgruźlicza). Przy ulicy Szpitalnej w Wielkich Hajdukach znajduje się poradnia przeciwgruźlicza. Poradę udziela lekarz dr. Mieszowski. Poradnia jest otwarta codziennie od godz. 12—13.

Lipiny w Świętochłowickiem. (Wypadek na ulicy). Koń rzeźnika Emanuela Skwary kopnął 5-letniego Fr. Murasa. Chłopiec doznał okaleczenia głowy. Stwierdzono, że małoletni Wiktor Morawiec z Król. Huty prowadził konia, a gdy koń stanął, na-

Gielda pieniężna i zbożowa.

W Katowicach płacono w dniu 23 maja: za 100 marek niemieckich 212.50 złotych, za 100 złotych 47.10 marek niemieckich.

W Warszawie płacono w dniu 23 maja: za 100 franków francuskich 34.76 zł, za 100 franków szwajcarskich 171.34 złotych.

mówił Murasa, by go popędzał. Właściwie ponosi przeto winę ten, który małoletniemu Murasowi kazał konia prowadzić. Koni nie należy powierzać dzieciom, zwłaszcza na ulicy gminy przemysłowej oraz w mieście ze względu na ruch kołowy i pieszy.

Szarlej w Świętochłowickiem. (Wpisy gimnazjalne). Wpisy do klasy I. będą się odbywały od 1. do 10 czerwca br. w godzinach urzędowych w kancelarii gimnazjalnej w Szarleju. Przy wpisie należy przedłożyć: 1. świadectwo urodzenia (metrykę), 2. świadectwo szczepienia ospy, 3. świadectwo szkolne z ostatniego półrocza. Egzaminu wstępne do kl. I. będą się odbywały systemem lekcyjnym dnia 25. 26 i 27 czerwca. egzaminu zaś prywatne i wstępne do klas II—VII dnia 26 czerwca.

7 Pszczyńskiego.

Piotrowice w Pszczyńskiem. (Samochód w płomieniach). W tych dniach o północy popsuł się nagle motor samochodu. Właścicielem auta był Wilhelm Bon z Mikołowa. Zapaliła się benzyna w zbiorniku i w okamgnieniu cały samochód był objęty płomieniami. Auto spaliło się doszczętnie. Szkoda wynosi mniej więcej 20 tysięcy zł. Wypadku w ludziach nie było.

Goczałkowice w Pszczyńskiem. (Życia zorganizowanej młodzieży). W poniedziałek, dnia 20 maja odbyło się w Goczałkowicach walne zebranie Stowarzyszenia młodzieży. Nauczyciel Wincenty Karuga z Pszowa wygłosił referat pod tytułem „Karność i sport w związku młodzieży”. Członek stowarzyszenia Jerzy Kołaczek wygłosił odczyt na temat: „Hodowla królików w Polsce”. Następnie wybrano nowy zarząd w następującym składzie: Stanisław Nikiel prezes, Kłoc sekretarz, Ignacy Karuga skarbnik, Józef Bryła naczelnik sportu.

7 Rybnickiego.

Orzupowice w Rybnickiem. (Cieżka służba policjanta). W oberży Kretka odbywała się zabawa taneczna. Gdy nadeszła godzina policyjna, wachmistrz Jurochnik nakazał zakończenie zabawy. Rolnik Alfons Tkocz znajdował się pomiędzy gośćmi. Na drodze Tkocz natknął się na policjanta, wskutek czego wywiązała się bójka. Policjant upadł na ziemię. W tym momencie zabrano jego szabłę. Bronią tą Tkocz okładał urzędnika. W bójce brali udział także policjanci. Napierany ze wszystkich stron policjant Jurochnik strzelił z pistoletu do głównego napastnika Tkocza, raniąc go ciężko. Dopiero teraz napastnicy rozbiegli się na wszystkie strony. Tkocz utracił przytomność. Tej samej nocy odwieziono go do lecznicy brackiej w Rybniku.

Biertułtowy w Rybnickiem. (Sprawy gminne). W tych dniach został zawieszony w czynnościach naczelnik gminy Ferdynand Musiolik. Równocześnie p. Musiolik został pozbawiony czynności zawiadowcy kasy gminnej. Urząd tymczasowego naczelnika powierzono drugiemu ławnikowi zastępstwa gminnego, Wiktorowi Skabie.

Czyżowice w Rybnickiem. (Odpust). Wioska Czyżowice należy do parafii w Jedłowniku. Nasza gmina posiada jednak dość obszerną kaplicę. W drugi dzień Zielonych Świąt odprawiono w kaplicy Mszę św. z okazji dorocznego odpustu, która to uroczystość przypada u nas na Zielone Świątki. Mszę św. celebrował Wiel. ks.

Poznańska gielda zbożowa

w dniu 23 maja 1929 r.

Żyto 26.50—27.50, pszenica 44.00 do 45.00, jęczmień do przemiału 31.00 do 32.00, owies 29.50—30.50, osucie żytnie 21.00—22.00, osucie pszeniczne 25.50 do 26.50, mąka żytnia 41.50, mąka pszeniczna 63.50—67.50, groch Wiktorja 64.00—69.00. Obrót słaby.

proboszcz Januszowicz z Jedłownika. Udział w nabożeństwie był znaczny, gdyż do Czyżowic przybyli ludzie nawet z okolicznych miejscowości. Ks. proboszcz powiedział na kazaniu, iż cieszy się, że może przemawiać do tak wielu słuchaczy. Uczęszczanie na nabożeństwa przynosi zawsze zaszczyt parafii. Podczas nabożeństwa przegrywała orkiestra. Kaznodzieja zachęcał młodzież do zorganizowania się w towarzystwach śpiewu, niestety, dotychczas w Czyżowicach niema ani śladu o towarzystwie śpiewu. Jako przykład wymienił W. ks. proboszcz Jedłownik, gdzie istnieje kółko śpiewacze i często podczas Mszy św. w kościele na chwałę Bożą śpiewa. Wierni w Czyżowicach mogli się przekonać, że kółko śpiewacze to coś pożytecznego, gdyż kółko śpiewacze z Jedłownika przybyło na odpust do Czyżowic. Członkowie towarzystwa odśpiewali kilka pieśni przy kaplicy. Możeby nauczycielstwo przyczyniło się do założenia kółka śpiewaczego w Czyżowicach i do jego rozkwitu. W. ks. proboszcz wzywał także rodziców, by synów swoich przysyłali na posiedzenia Stowarzyszenia Młodzieży w Jedłowniku. Należy spodziewać się, że rodzice usłuchają tej dobrej rady swojego duszpasterza.

Uczestnik.

Moszczenica w Rybnickiem. (Krwawa bijatyka). W lokalu zielonki w Moszczenicy wywiązała się okropna bijatyka pomiędzy mieszkańcami wsi a gośćmi kąpielowymi z pobliskiego Jastrzębia. Około 30 osób stoczyło formalną bitwę. Kolejarz Brzoza otrzymał cios nożem.

7 Tarnogórskiego.

Bobrowniki w Tarnogórskiem. (Pod kołami samochodu). Autobus Jerzego Bunta ze Strzybnicy przejechał jadąc na rowerze Annę Blazównę. Dziewczyna doznała okaleczenia nogi, rower został uszkodzony. Po opatrzeniu nogi przez lekarza dziewczynę odstawiono do mieszkania rodziców, mieszkających w Suchej Górze.

Jedrysek w Tarnogórskiem. (Samobójstwo). Z nieznanej przyczyny odebrał sobie życie 21-letni Józef R. Śmierć nastąpiła natychmiast. Młody człowiek popełnił samobójstwo przez zastrzelenie się z rewolweru.

Piaseczna w Tarnogórskiem. (Nowy dom gminny). Zarząd gminny ma zamiar postawić nowy dom administracyjny przy szosie do Brynka. Długość frontu ma wynosić 18 metrów, szerokość domu 12 metrów. Materiał jest już zwieziony.

7 Lublinieckiego.

Lubliniec. (Sprzeniewierzenie). Powracająca z Niemiec Wiktorja Dziwisz, zamieszkała w Kochciach, zgłosiła, że przed wyjazdem do Niemiec w dniu 9 stycznia bieżącego roku oddała Janowi Kozokowi z Lublińca w przechowanie własny rower. Jan Kozok sprzedał go Józefowi Drapaczowi w Lublińcu za 155 zł, poczem wyjechał do Niemiec. Rower odebrano Drapaczowi i zwrócono Wiktorze Dziwiszównie. Sprawę sprzeniewierzenia skierowano do sądu.

7 Cieszyńskiego.

Cieszyn. (Tydzień Czerwonego Krzyża). Od 2 do 9 czerwca odbędzie się w Cieszynie „Tydzień Czerwonego Krzyża”. Tydzień ten przeznaczony jest dla zbierania funduszy na umieszczenie: chorych, uboższych niedożywianych dzieci bez różnicy wyznania i narodowości miasta Cie-

szyna w kolonjach letnich w Rabce. W tygodniu Czerwonego Krzyża odbędzie się zbiórka uliczna, w dniu 7 czerwca zabawa ludowa.

Z całej Polski.

Sosnowiec. (Morderstwo). Zatrudniony w hucie „Katarzyny” robotnik Józef Kudła został zamordowany. Zbrodni dokonano w minionym tygodniu. Przeprowadzone przez wydział śledczy dochodzenie ustaliło, że morderstwa dokonał Zygmunt Mstowski, bez stałego miejsca zamieszkania. Przyczyną popełnienia zbrodni była zemsta osobista.

Gołonóg. (Okropny wypadek siłacza). Mieszkaniec Gołonoga 46-letni Piotr Gębski podczas mocowania się z kolegami doznał złamania kręgosłupa. Gębski zmarł podczas transportu do lecznicy.

Olkusz. (Skutki nadmiernej używania wódki). Mieszkaniec jednej z okolicznych wsi Jan Pachol, wracając w stanie nietrzeźwym furmanką z jarmarku w Olkuszu, najechał na drodze pod wsią na gospodarza tej wsi Jana Gomulkę. Stratowany kopytami i przygnieciony kołami wozu Gomółka poniósł śmierć na miejscu. Pijanego Pachola aresztowano.

Poznań. (Lipa słowiańska). Na pamiątkę pierwszego wszechsłowiańskiego zjazdu śpiewaczego oraz dla usymbolizowania braterstwa ludów słowiańskich magistrat miasta Poznania, nazwał obecny skwer przy Wałach Wazów, naprzeciwko gmachu Opery Parkiem Słowiańskim. Wczoraj odbyła się uroczystość zasadzenia lipy pamiątkowej przy udziale przedstawicieli władz oraz członków towarzystw śpiewaczych bułgarskich, jugosłowiańskich, czeskich, słowackich i wychodźstwa polskiego. Lipa otoczona jest ogrodzeniem, na którym widnieje napis „Lipa słowiańska” z datą zasadzenia i odpowiednim tekstem.

Warszawa. (Katastrofa budowlana). Z powodu nieudolnego prowadzenia robót ziemnych na fundamenty przy ulicy Smoczej wykopano z jednej strony tuż obok szczytowej ściany 5-piętrowej kamienicy, z drugiej zaś strony podkopano się pod 1-piętrowy budynek. Tylne ściana kamienicy, pod którą się podkopano runęła. Pod gruzami w chwili katastrofy znalazło się dwu robotników Jan Matej i Adam Skibiński. W kilka minut po katastrofie na miejsce wypadku przybyły dwa oddziały straży ogniowej.

Łomża. (Samobójstwo urzędnika). W mieszkaniu matki swojej, popełnił samobójstwo 37-letni Edmund Rościszewski, naczelnik urzędu skarbowego. Strzelił do siebie z rewolweru, kładąc się trupem na miejscu. Samobójstwo popełnił w stanie nietrzeźwym.

Toruń. (Kongres eucharystyczny). W dniach 27, 28, 29 i 30 b. m. odbędzie się w Toruniu Kongres Eucharystyczny diecezji chełmińskiej, z udziałem szeregu księży biskupów.

Grochów. (Okradzenie kościoła). Przed kilku dniami wczoraj proboszcz w Grochowie pod Warszawą ks. Szczuka, posłyszawszy w kościele hałas. Gdy wszedł do kościoła, zobaczył uciekających trzech rabusiów. Wielki ołtarz był obrabowany, 5 puszek kościelnych rozbitych. Kradzież monstrancji i kielichów przeskodziło spłoszenie złodziei.

Grodno. (Pomnik ku czci Elizy Orzeszkowej). W październiku zamierza zawiązać w Grodnie komitet ku uczczeniu pamięci E. Orzeszkowej wzniesie pomnik znakomitej powieściopisarki w Grodnie. Pomnik ten stanąć ma w parku miejskim na tle teatru. Równocześnie z odsłonięciem pomnika projektowany jest zjazd literatów i dziennikarzy w Grodnie. — Czytelnicy naszych gazet znają niektóre dzieła Elizy Orzeszkowej, gdyż „Katolik” drukował powieści Orzeszkowej, naprzykład: „Byli i będą”, „Starw proch” itp.

Święto pieśni słowiańskiej w Poznaniu.

Tysiące śpiewaków śląskich powróciło już z wycieczki do Poznania.

W uroczystość Zielonych Świątek jak już pokrótce donosiliśmy, z okazji wszechsłowiańskiego zjazdu śpiewackiego odbyły się w Poznaniu uroczystości śpiewacze, w których wzięły udział chóry słowiańskie z całej Polski i zagranicy. W zjeździe samym brało udział do 20 tysięcy uczestników.

Uroczystości rozpoczęły się Msza św. połową na nowym stadionie. W południe odbyło się uroczyste otwarcie zjazdu. Na zjazd najliczniej przybyli Czechosłowacy (przeszło 1000 osób i 10 chórów), nadto przybyli śpiewacy z Jugosławii oraz delegacja chóru ukraińskiego. Bardzo serdecznie witano chóry z Śląska Opolskiego, z Westfalii i Nadrenji oraz z Berlina.

W otwarciu zjazdu wziął udział p. prezydent Rzeczypospolitej, który przybył ze swiatą. Nasamprzód zjednoczone chóry polskie odśpiewały 4 utwory, poczem wspólne chóry słowiańskie zaintonowały wspaniałą melodię „Bogurodzica”. Przedpołudniowa uroczystość zakończyły liczne przemówienia powitalne.

Po południu urządziły przyjezdne koła śpiewacze defiladę przed p. prezydentem Rzeczypospolitej, który oczekiwał na pochód w ratuszu. Ludność miasta witała z ogromnym zapalem śpiewaków, kwiatami obrzucała gości z Czechosłowacji i Jugosławii, podobnie gorąco przyjmowano naszych rodaków z Berlina, Opolskiego Śląska i Westfalii oraz Nadrenji.

W hali reprezentacyjnej na wysta-

wie odbyły się wieczorem występy śpiewacze, na które przybyło z górą 8 tysięcy słuchaczy. Wieczornicę zaszczęcił swą obecnością Najprzew. ks. Prymas Hlond. Występy chórów rozpoczęły się wzruszającym śpiewem chórów braci z Opolskiego, Westfalii, Nadrenji i Berlina. Gromkimi oklaskami nagrodzono gości z kordonu. Potem kolejno śpiewały chóry z Krakowa, Warszawy i Lwowa; następnie śpiewały Pomorze, Wielkopolska i Śląsk Polski. Związek śląskich kół śpiewaczych odśpiewał pieśń ks. Hlonda, brata Prymasa, p. t.: „Orzeł biały”, pod dyktando p. Stoińskiego. Pieśń ta tak się podobała, że musiano ją powtórzyć.

W drugi dzień Zielonych Świąt odbywały się dalsze popisy, w których brały udział poszczególne chóry śląskie. Na pierwszy plan wysunęły się: chór mieszany „Ogniwo” Katowice (dyr. Stoiński), chór miesz. „Słowi-czyr” Nowa Wieś (dyr. Kandziora), chór męski „Chopin” Siemianowice (dyr. Pietrek), chór nauczycieli z Bielska (dyr. Gabzdyl). Były to tylko zwykłe popisy, gdyż ściśle zawody zostały w ostatniej chwili odwołane.

Wieczorem w auli uniwersyteckiej odbył się wspaniały koncert śpiewaczy chórów słowiańskich. We wtorek o godzinie 7 wieczorem na plantach naprzeciw Teatru Wielkiego zasadzona została lipa słowiańska na pamięć zacieśnienia węzłów przyjaźni między związkami śpiewaczymi wśród Słowian.

Kara śmierci za zamach na Woldemarasa.

Berlin. (PAT.) Biuro Wolffa donosi z Kowna, że student Wasiljus przyznał się do udziału w zamachu na Woldemarasa, wymieniając równocześnie nazwiska kilku współuczestników,

m. in. podając studenta Kudelisa jako właściwego inspiratora zamachu. Sąd wojenny skazał Wasiljusa na karę śmierci.

Wykrycie bandy przemytników.

Toruń. (PAT.) Wojskowe władze śledcze D. O. K. VIII. w Toruniu wpadły na trop i wykryły na szeroką skalę zorganizowaną akcję przemykania osób w wieku poborowym zagranicę za fałszywymi paszportami. W związku z tem w dniach 21 i 22 b. m. aresztowano cały szereg osób w Tczewie, Warszawie, Łodzi, Lublinie i Tomaszowie Lubelskim. Na czele tej zorganizowanej szajki stał aresztowany w Warszawie Beigelmann, oraz jego syn Elines Beigelmann, aresztowany w Tczewie, który pełnił rolę łącznika między poszczególnymi miastami dla załatwienia ostatecznych formalności przy przemykaniu osób w wieku poborowym zagranicę. Do obecnej chwili jest wogóle aresztowanych kilkanaście osób, przeważnie żydów, przy których znaleziono fałszywe paszporty, książeczki wojskowe, wizy na wyjazd zagranicę i znaczne kwoty w walutach obcych.

Wielki pożar lasu.

Berlin. (Tel. wł.) Koło Cuxhafen wybuchł olbrzymi pożar lasu, który objął obszar 1500 hektarów na przestrzeni 24 kilometrów. Wszelkie usiłowania ugaznienia pożaru były bezskuteczne. Musiano sprowadzić oddziały policji i wojska, którym po kilkunastogodzinnej walce z rozżalałym żywiołem udało się pożar umiejscowić.

Targi wschodnie nie zostaną odwołane.

Z niektórych stron rozsiewane są wiadomości, jakoby tegoroczne Targi Wschodnie we Lwowie miały być odwołane, a to ze względu na odbywającą się Powszechną Wystawę Krajową w Poznaniu.

Jak nas zarząd Targów informuje, wiadomości te są nieprawdziwe. Wprawdzie zastanawiano się nad tem, czy w tym roku nie odwołać targów z powodu Wystawy. Jednakowoż ze względu na odrębny, ściśle handlowy charakter targów, postanowiono je odbyć w oznaczonym terminie, to jest od 7 do 19 września.

Rozbudowa stacji zestawczych na Górnym Śląsku.

Przed kilku dniami prezes katowickiej dyrekcji kolejowej p. inżynier Dobrzycki, wygłosił referat, w którym wyjaśnił właściwe przyczyny braku węglarek szczególnie na Górnym Śląsku oraz przedstawił sposoby usunięcia niedomagań przez rozbudowę stacji zestawczych.

Według wywodów p. inżyniera Dobrzyckiego węgiel górnośląski daje około 30 procent ogólnego polskiego ładunku. Według obliczeń poszczególnych kopalń w obrębie dyrekcji katowickiej możnaby naładować na jeden dzień roboczy 11.230 wagonów 10-tonnowych, co przy 300 dniach roboczych w roku daje 33.690 tysięcy tonn węgla. W roku 1928 naładunek węgla na Górnym Śląsku wynosił tylko 22.486 tysięcy tonn. Wynikałoby z tego, że istnieją możliwości podniesienia ładunku węgla o 11.204 tysięcy tonn, czyli o 50 procent stanu z roku ubiegłego.

Obliczenia kopalń są teorią; faktycznie poważniejsze zwiększenie naładunku węgla jest wykluczone. **Choćby tabor wagonów powiększono o 50 procent, kolej śląska nie będzie w stanie wysłać wiele więcej ponad poziom z roku 1928, gdyż sąsiednie dyrekcje kolejowe nie są w stanie odebrać tego zwiększonego naładunku.** Jedyne radykalne wyjście z położenia, to rozbudowa stacji zestawczych, oraz linii tak na Górnym Śląsku, jak w punktach wyjściowych do sąsiednich dyrekcji kolejowych. W tym kierunku istnieją pewne konkretne projekty.

Na Górnym Śląsku mamy 3 punkty, które możnaby nazwać centrami ruchu kolejowego, a to: Szopienice, Katowice i Chorzów. Tych punktów najważniejszych rozbudować nie można. Według planu p. prezesa Dobrzyckiego punkty te należy odciążyć przez drogi okężne. Odciążenie to jest projektowane przez wybudowanie nowej łącznicy z Sosnowca i Mysłowic do Janowa, oraz z Janowa do Katowic—Ligoty, przez co otrzyma się połączenie z południowym (rybnickim) oraz zachodnim (nowobytomskim i kochłowickim) okręgiem przemysłowym.

Do Janowa możnaby przerzucić zupełnie niedostateczny i nieodpowiedni dworzec przetokowy w Katowicach. W Janowie dalej możnaby tworzyć zwarte pociągi tranzytowe do określonego miejsca przeznaczenia, przez co stacje odbiorcze Sosnowice i Szczakowa byłyby znacznie odciążone, bo zwarte pociągi przechodziłyby tylko przez te stacje bez przetoczenia, nie tamując ruchu. W końcu na nowej stacji zestawnej w Janowie tworzyłoby

się również pociągi zwarte do Tarn. Gór, prowadząc je linią przez Szopienice Północne i Siemianowice, czem odciążałoby się znowu zbyt przeciążoną linię Katowice—Chorzów.

Ponieważ południowy okręg przemysłowy koło Rybnika ma wielkie widoki silnego rozwoju, więc koniecznym jest w przyszłości wybudować dworzec zestawny pomocniczy w Niedobczycach, oraz drugi tor Rybnik—Niedobczyce.

Poważniejsze prawie nie do rozwiązania trudności natury technicznej, a także finansowej, przedstawia ominięcie trzeciego zatoru — stacji Chorzów. Warunki miejscowe nie pozwalają na rozbudowę stacji chorzowskiej, przez którą przechodzi cały zamorski wywóz górnośląski, jak również transporty, przeznaczone do północnych części Polski, oraz przywóz zasadniczych tworzyw (maszyn, części maszynowych i t. p.) dla górnośląskiego przemysłu. Poza tem rozwiązanie zagadnienia przepustowego Chorzowa łączy się z koniecznością stworzenia dogodnego połączenia z morzem także węglowi Zagłębia Dąbrowskiego.

To też obecnie opracowywany jest projekt wybudowania nowej stacji zestawczej w Wojkowicach koło Gołonoga, gdzie zbierane byłyby transporty, idące w kierunku północnym tak z Górnego Śląska, jak i z Zagłębia Dąbrowskiego, oraz wybudowania nowej linii kolejowej z Wojkowic dla wszystkich transportów na północ. Aczkolwiek ruchowo projekt ten jest najlepszy, to jednak względy finansowe nie przemawiają za możliwością szybkiego przeprowadzenia tegoż.

Mimo wszystkiego trzeba jednakże dążyć do szybkiego powiększenia transportów na północ do Tarnowskich Gór z ominięciem Chorzowa. Najlepszym rozwiązaniem jest wybudowanie połączenia linii Szopienice—Siemianowice z linią Chorzów—Tarnowskie Góry (na zachód od Siemianowic do Brzeziny) — z równoczesnym włączeniem do linii Brzeziny—Ząbkowice. W ten sposób okazy się Chorzów, kierując część transportów na Siemianowice—Brzeziny do Tarn. Gór. Dalej konieczna jest częściowa rozbudowa dworca w Tarn. Górach, przez co umożliwi się szybkie i sprawniejsze zestawienie pociągów.

Szybkie przeprowadzenie tych planów przyniesie korzyść nie tylko przemysłowi węglowemu, ale także i kolejnictwu. Podniesie się sprawność kolei górnośląskich, zwiększy się poważnie naładunek i przyspieszy się obrót węglarek.

Ogrodnik śląski — 15.15 Koncert — 18.20 Sluchowisko literacko-muzyczne z Warszawy — 19.00 Rozmaitości — 19.20 „Bery i boiki śląskie” — 10.55 Komunikat o zmianie pogody — 20.00 Wesole sluchowisko z Krakowa — 20.30 Koncert z Krakowa — 21.00 Sluchowisko literackie z Warszawy — 21.15 Koncert z Krakowa — 22.00 Komunikaty z Warszawy — 23.00 Muzyka.

Poniedziałek, 27 maja 1929 r.

Katowice, fala 416,1 m.: 11.56 Sygnał czasu, hejnał — 12.10 Płyty gramofonowe — 12.50 Wiadomości z wystawy w Poznaniu — 13.00 Komunikaty z Warszawy — 15.10 Pieśni majowe z Krakowa — 15.45 Komunikaty Związków Gospodarczych — 16.00 Płyty gramofonowe — 17.00 Sluchowisko z Poznania — 17.25 „Nowości radiowe” — 17.55 Muzyka z Warszawy — 18.55 Rozmaitości — 19.15 Odczyt z utworów Ad. Mickiewicza — 19.40 Co słychać w Strażactwie? — 20.00 Odczyt: Prawo wekslowe — 20.30 Koncert z Pragi — 22.00 Komunikaty z Warszawy — 23.00 Odczyt w języku francuskim.

Sprawy towarzystw.

Katowice. W niedzielę, dnia 26 maja o godz. 15 odbędzie się w domu związkowym przy katedrze posiedzenie Katolickiego Kółka Abstynentów. Ważne sprawy.

Miasteczko. Na sali posiedzeń towarzystw katolickich odbędzie się w niedzielę, dnia 26 maja b. r. po niesporach zebranie mężów katolickich. Na porządku dziennym referat, który wygłosi prelegent z Katowic. Uprasza się o liczny udział.

Ruda. Posiedzenie Katolickiego Kółka Abstynentów odbędzie się w niedzielę, dnia 26 maja po południu o godz. 5 w gimnazjum żeńskim. Ważne sprawy! Uprasza się o przybycie wszystkich członków oraz zwolenników trzeźwości z Rudy i okolicy.

Pulchny wiec budowlarzy odbędzie się w niedzielę, dnia 26 maja o godz. 10 przed południem, na sali „Tivoli” w Katowicach, przy ul. Kościuszki, róg Jordana. Na wiecu tym będzie omawiana sprawa poprawy zarobków w wysokości 20 proc. na podstawie orzeczenia z dnia 19 kwietnia. Orzeczeniu dotychczas nie nadano mocy obowiązującej.

Odpowiedzi redakcji.

J. I. Czernica. Radzimy zwrócić się do Starostwa w Rybniku.

K. K. Kostuchna. Zarządzenia policji powinien Pan przestrzegać. W sprawie oborników murowanych radzimy przestać wnioski do Generalnej Dyrekcji Książęcej w Pszczynie.

P. Ch. Wiśła Wielka. W sprawie dachówek radzimy zwrócić się do firmy: „Treback”, Karniowice, poczta Trzebinia, stacja kolejowa Dulowa.

Łagiewniki. W sprawie ślubu powinien Pan poinformować się u miejscowego księdza proboszcza.

SPORT.

Terminarz rozgrywek tenisowych
o puchar przechodni klasy „A” Z.G.K.T.

Dnia 26 maja 1929 r.

KS. 06 Myslowice — Śląsk Tarn. Góry

KS. 06 Katowice — Rybnicki Klub Tenisowy.

KS. Pogoń Katowice — I. F. C. Katowice.

Biały-Zielony Król Huta — Katowicki Klub Tennisowy.

Klasa „B”.

26 maja:

KS. 09 Myslowice — Klub Tennisowy Rakett Katowice III.

KS. Roździeń Szopienice — Stadion Król. Huta.

KS. 07 Siemianowice — Policjany.

Mecz piłkarski pomiędzy repr. Polsk. Śląska i Deutsch. O/S.

W dniu 30 maja odbędzie się w Zabrzu rewanżowe spotkanie piłkarskie pomiędzy Polską a Niemiecką reprezentacją.

Teatr Polski w Katowicach.

Repertuar.

Piątek, dnia 24 b. m. „Występ Chóru czechosłowackiego” „Hlahol” o godz. 7.30 wiecz.

Sobota, dnia 25 b. m. „Bał Maskowy” o godz. 7.30. Występ Ignacego Dygasa.

Niedziela, dnia 26 b. m. „Halka”, po południu o godz. 3.30.

Niedziela, dnia 26 b. m. „Pigmaljon” o godz. 7.30 wiecz.

Wtorek, dnia 28 b. m. „Kawiarenka” o godz. 7.30 wiecz.

Środa, dnia 29 b. m. „Tryptyk”, o godz. 7.30 wiecz. — premjera.

Do Anglii dostały się pierwsze róże z Włoch w roku 1322.

W Europie kończy codziennie tysiąc ludzi samobójstwem.

Nakładem i członkami firmy „Katolik”, spółka wydawnicza z ogr. odp. w Bytomiu, Śląsk Opolski. — Za redakcję odpowiedzialny: Franciszek Godula w Król. Hucie.

Bank Przemysłowców

S. A. w Poznaniu

Założony w roku 1861

Oddział w Katowicach

ulica Pocztowa 16.

Telefon: 120 i 563

załatwia wszelkie czynności w zakresie bankowości wchodzące, jako to: inkaso i dyskonto weksli, sprzedaż i kupno obcych walut i papierów wartościowych, przekazy w kraju i zagranicę, akredytywy itp. oraz przyjmuje na oprocentowanie

wkłady oszczędnościowe

w złotych i obcych walutach na bardzo dogodnych warunkach.

Bank wydaje domowe skarbonki oszczędnościowe. Polecamy schowki (safes) w nasz. obszernym skarbcu.

Jedną z wielu pochwał za dostarczone pianina z największej

Fabryki Pianin B. Sommerfeld Bydgoszcz Filja Katowice

ulica Szopena nr. 2

w pobliżu Poczty Kasy Oszczędności

Tel. nr. 19-39

Grand Prix

Do firmy B. Sommerfeld, Bydgoszcz.

Z wielkim zadowoleniem konstatujemy, iż nabyte przez nas na wystawie „Wnętrze domu” w Katowicach pianino firmy B. Sommerfeld nie zawiodło naszych oczekiwań. Odpowiada ono wszelkim wymaganiom tak co do dźwięku, jak i mechaniki, oraz wyglądu zewnętrznego. Pianina firmy Sommerfeld zasługują na to, aby je gorąco polecać zarówno fachowo jak i amatorom.

Mieczysław Szaleski, profesor Instytutu muzycznego w Katowicach i Konserwatorium w Krakowie.

Janina Konopasek-Szaleska.

Udoskonalone maszyny do wyrobu:

Dachówki cementowej, pustaków betonowych, cembrowiny studziennej, żłobów, słupów, płyt, rur — poleca Fabryka maszyn

Rzewuski i S-ka

WARSZAWA, Ordynacka 7.

Zysk wytworni betonowej w jednym roku wynosi około 5000 do 6000 zł.

Żądajcie cenników i objaśnień.

MEBLE

sypialki, jadalni, gabinety, kuchnie, urządzenia biurowe komplety i pojedynczo. Wielki wybór. ceny przystępne, poleca

Spółka Stolarska Sp. z o. odp.
Tel. 1898. ul. 3-go Maja 26 Tel. 1898.

Jan Ciupka, m. strz krawiecki

Rybnik, Sobieskiego 17. Tel. 2007.

Polecam taskawemu uwzględnieniu szanownym obywatelom Rybnika i okolicy mój znany w pierwsze siły wyposażony

warsztat krawiecki

i gwarantuję pierwszorzędne wykonanie wszystkich prac mi zleconych tak cywilnych, mundurowanych i dla wiel. duchowieństwa. Równocześnie polecam we wielkim wyborze wszelkiego rodzaju konfekcję męską i roboczą, taksamo wszelki rodzaj bielizny, kapeluszy, czapek, krawatek, rękawiczek, skarpetek, lasek i wszystko w zakresie tego wchodzące. Wielki wybór w materiałach na ubrania. Udzielam kredytu na bardzo dogodnych warunkach. Upraszam o łask. poparcie mego przedsiębiorstwa

Baczność! Nowożeńcy!

Oszczędzacie

kupując

meble i wyroby tapicerskie

w składzie K. Beselera w Rydułtowach, ul. Korfańskiego, w domu p. Chroszcza. Tel. nr. 5.

Urządzenia kompletne jak i pojedyncze meble

stale na składzie po cenach najniższych. Obsługa rzetelna i dogodne warunki spłaty. Dostawa do domu bezpłatnie.

MEBLE

z własnej stolarni i własnoręcznej roboty

pod gwarancją dostarcza

kuchnie oraz sypialki polowane, również na zamówienie

W. Bugiel, Wodzisław
ulica Dworcowa numer 10.

Baczność! Wszelkie reperacje zegarków, zegarów stojących oraz wszelkie reperacje złotnicze wykonuje szybko i tanio w własnym warsztacie pod gwarancją.

Emil Baston

zegarmistrz i złotnik
Wodzisław, ulica Korfańskiego 15.

Czytelnicy! Przy zakupie towarów powołujcie się na ogłoszenia w naszej gazecie

Ratujcie Zdrowie!

Jeżeli zechcesz być zdrowym i siłę z powrotem odzyskać zwróć się o poradę i pomoc

w każdych chorobach i nawet w najkrytyczniejszych. Tysiącom już pomoc skuteczna była.

Także leczenie pozamiejscowe! Kto przybyć nie może, lub cierpienie nie zezwoli, proszę o żądanie bliższych wiadomości.

Piśmienne zapytania będą punktualnie załatwione. Dokładne podanie diety i kuracji.

Zembok Józef

Lecznictwo-Przyrodnicze

Król-Huta (Sl.), ul. Stawowa 2.
Godz. przyjęć od 9-13 i od 15-18.

Poszukuje czeladnika kołodzieja, który potrafi samodzielnie pracować, półwózowa i kołodziejska praca do natychmiastowego zgłoszenia. Teofil Barciok, warsztat kołodziejski, Jankowice Rybnickie, Kol. Białowieskie.

Baczność! Ważne dla lokatorów. Sześć pokoi wolnych jest do wynajęcia od 1 czerwca u p. Franciszka Sowy, Radlin-Górny, powiat rybnicki.

Uwaga! Skradzione papiery wojskowe oraz kartę mobilizacyjną, wystawioną przez PKU. Pszczyna, na nazwisko Kaika Wiktor z Starogo Bierunia.

Czytelnikom gazety naszej przypominamy o natychmiastowym odnowieniu przedpłaty na czerwiec. Tych wszystkich zaś czytelników, którym chodzenie na pocztę sprawia pewne trudności, prosimy o wypełnienie jednego z poniższych kwitów i odesłanie na pocztę a istowy zgłosi się po przedpłatę przy najbliższej okazji. Drugi kwit prosimy wręczyć sąsiadowi z zachęceniem do zaabonowania gazety naszej.

Kwit miesięczny na zamówienie gazety

Niżej podpisany zamawia					
Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Cena	Oprocent. i manipul.	Razem
Katolik Polski lub Górnoszlązak lub Góńiec Śląski	Katowice	miesiąc czerwiec 1929 r.	3.00	0.36	3.36

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.

Pokwitowanie urzędu pocztowego.

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.

dnia

Kwit miesięczny na zamówienie gazety

Niżej podpisany zamawia:					
Tytuł gazety	Miejsce wydania	Czas przedpłaty	Cena	Oprocent. i manipul.	Razem
Katolik Śląski	Katowice	miesiąc czerwiec 1929 r.	1.50	0.20	1.70

Imię, nazwisko i dokładny adres zamawiającego.

Pokwitowanie urzędu pocztowego.

Z odebrania powyższej sumy kwitujemy.

dnia